

Gäller för: Avdelning 42 NÄL

Innehållsansvar: Francine Herrblom, (mikhe19), Teamledare

Granskad av: Mary Dena, (marde36), Överläkare

Godkänd av: Monica Olsson, (monol25), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-02-27

Giltig till: 2027-02-27

Omhändertagande av peritonealdialys (PD-patient med peritonitsymtom)

Förändringar sedan föregående version

Revidering har gjorts i denna version

Bakgrund

Peritonit är en infektion i bukhinnan och kan uppstå vid peritonealdialys (PD), vanligtvis orsakad av bakteriell kontaminering av dialysvätska eller katetern. Symtom vid PD- peritonit är grumlig dialysvätska, buksmärta, feber, oklar diarré och/eller allmänt obehag. Alla symtom behöver inte förekomma samtidigt och symtomen behöver inte heller vara uttalat svåra.

Syfte

Säkerställa en korrekt handläggning vid misstänkt peritonit under peritonealdialys.

Handläggning

Vardagar när PD- mottagningen är bemannad hänvisas PD- patient med misstänkt peritonit dit.

Under jourtid (kvällar, nätter och helger) ska patient med misstänkt PD- peritonit tas emot direkt på avdelning 42, utan att gå via

akutmottagningen. Kontakta och informera njurbakjour som tar ställning till antibiotikabehandling. Fråga patienten om denne har dialysvätska i buken. Om inte, ska patient tappas in vätska i buken.

Förberedelser inför patientens ankomst till avdelningen

Värm en ny påse med PD-vätska, kontrollera vikten, volym och vilket system patienten har, förbered remisser samt material för provtagning och odling.

Provtagning

Provtagning skall ske på nyurtappad varm vätska. Tag alltid provet och påbörja behandlingen snarast oavsett dialysvätskans tid i buken.

1. Tappar ur dialysvätskan som vanligt, inspektera vätskan; grumlig? Fibrin?
2. Två aeroba och anaeroba dialysatodlingar. Desinficera dialyspåsens nippel. Använd vacutainer och fyll 5 ml dialysvätska i varje flaska. Fyll i en remiss (gul remiss, mikrobiologen) för varje flask-par och ange vilken antibiotikabehandling som ska påbörjas på remissen.
3. Ta även ett prov på Dia-celler (LPK + diff) från dialysvätskan. Beställ remiss i Melior. Använd vacutainer och litet EDTA-rör (lila krok) och ett sterilt rör (röd krok) för PCR.
4. Ta ett sterilt rör (röd kork) och spara det i kylan för eventuell PCR-påvisning (märk med labetikett). Läkare ordinerar om PCR ska skickas för analys.

Efter avslutad provtagning instillera antibiotika enligt läkarordination i påsen före intappning (se PM "Peritonit vid peritoneal-dialys (PD)- behandlingsprogram).

- Vid kraftigt grumliga påsar kan Heparin installeras enligt ordination.
- Vid klinisk sepsismisstanke eller patient med dåligt allmäntillstånd/ kraftiga buksmärter ny kontakt med njurbakjour för ställningstagande till andra åtgärder:
  - Blodprover och röntgenundersökningar
  - Blododlingar x 2 samt urinodling.

- Inspektera exit site och odla från exit site vid infektionsmisstanke.
- Ge analgetika vid behov enligt läkarordination.

Observation

- Aggregatbyte när PD-vätskan klarnat (kontakta PD-sjuksköterska för konsultation).
- Inspektera även exitsite avseende tecken på infektion. Vid tecken på infektion: se omvårdnadsprogram för exit site/tunnelinfektion.
- Ökad risk för övervätskning vid peritonit på grund av inflammerad bukhinna. Informera patienten om noggrann kontroll av vätskeintag samt daglig viktkontroll.
- Risk för lågt P-Albumin. OBS! Se över näringsintag.

Samordning

- Håll kontakt med PD-mottagningen angående aggregatbyte som genomförs av mottagningen när vätskan har klarnat upp.
- Vid hemgång från avdelningen under pågående antibiotikabehandling får patienten med sig PD-påsar med antibiotika i för två dygn (stäm av med PD-mottagningen). 10–14 dagar efter avslutad antibiotikabehandling tas kontroll-odling samt Dia-celler på dialysvätskan på PD-mottagningen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Avdelning 42 NÄL

Innehållsansvar: Francine Herrblom, (mikhe19), Teamledare

Granskad av: Mary Dena, (marde36), Överläkare

Godkänd av: Monica Olsson, (monol25), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10066-406871065-11

Version: 12.0

Giltig från: 2025-02-27

Giltig till: 2027-02-27